



Samenwerking Midden-Limburg

INHOUD

Samenwerking Midden-Limburg

Strategische InvesteringsAgenda

Veranderende arbeidsmarkt &
arbeidsmigranten

Evaluatie SML

REDACTIE

SML Regiobureau
Postbus 900
6040AX Roermond
T 0475-359393
E sml@roermond.nl

Samenwerking Midden-Limburg



Het jaar 2018 vliegt voorbij en op het gebied van regionale samenwerking is veel gebeurd. Met name in de vertaalslag van onze Strategische InvesteringsAgenda (SIA) naar een uitvoeringsplan met concrete projecten zijn flinke stappen gemaakt. Daarnaast werken we binnen de Midden-Limburgse netwerksamenwerking thans aan een vooruitblik op toekomstige activiteiten van SML, waaronder een vervolg op de uitwerking van de huidige thema's in de SIA, als ook het benoemen van toekomstige thema's.

Met het begin van het vierde samenwerkingsjaar in zicht is het ook tijd om SML te evalueren. Hierover hebben we afspraken gemaakt in de op 2 februari 2015 ondertekende bestuursovereenkomst. Van belang is dat de evaluatie ophaalt waar de huidige structuur binnen de netwerksamenwerking niet meer past bij de ontwikkeling die we hebben doorgemaakt. Daarnaast is de evaluatie een belangrijke pijler in de doorontwikkeling van de samenwerking en moet

deze leiden tot concrete aanbevelingen voor de doorontwikkeling van SML. De aanvang van de evaluatie staat gepland voor eind 2018.



Tenslotte in deze nieuwsbrief nog aandacht voor het onderwerp arbeidsmigranten. Dit is een interessant onderwerp dat meerdere van onze werkvelden raakt, zoals Wonen, Recreatie en Toerisme, Economie/werklocaties en Landbouw en Natuur rondom de vrijkomende agrarische bebouwing. Binnen de eigen gelederen is er dan ook een stevige wens geuit om dit onderwerp integraal en werkveld overstijgend op te pakken. Middels een eerste ambtelijke bijeenkomst in het kader van de SML Kennistour is hier een begin mee gemaakt, resulterend in een actiedocument, dat als verslag van de bijeenkomst dient, maar tevens vervolgstappen, rollen en verantwoordelijkheden schetst. Dit actiedocument is de input voor een verdere nog te organiseren bestuurlijke bijeenkomst over dit onderwerp.



Strategische InvesteringsAgenda



**De Midden-Limburgse
Strategische
Investeringsagenda (SIA)
komt voort uit de
gezamenlijk door de zeven**

**Midden-Limburgse gemeenten geformuleerde
Agenda voor Midden-Limburg en geeft uitvoering
aan de opgaven waar we als regio voor staan, zoals
deze zijn gesignaleerd in het Economische Profiel
van onze regio. Inmiddels is onze SIA verworden tot
een volwaardig en gedragen strategisch programma
met concrete projecten waarin Provincie en de regio
zich herkennen en er in gezamenlijkheid voor gaan.**

Op 2 oktober 2018 heeft hiertoe een gesprek met gedeputeerde Koopmans plaatsgevonden. Gezamenlijk is geconstateerd dat er goede voortgang in de uitvoering is geboekt. Alle SIA projecten zijn 2 oktober nog eens besproken op hun mogelijkheden. Al met al zijn er twee projecten toegekend, komt er op één project geen subsidie en loopt het overleg over de vijf overige. Thans wordt er een concretiseringslag uitgevoerd ten behoeve van de vijf projecten, inclusief een tijdsfasering. Met name op het terrein van toerisme en recreatie is geconcludeerd dat er op korte termijn slagen gemaakt kunnen worden. Binnen SML verband is dit voortvarend opgepakt en is op korte termijn aanvullende concrete informatie aangeleverd. Wat betreft de Mountainbike (MTB) routes ligt het initiatief bij de Provincie om ondersteuning te organiseren voor het aanpassen/aanvullen van het projectvoorstel. Nautische



Boulevard en Keyport zitten in de fase van subsidie aanvraag/afdoening. Bij Zevenellen zijn OML en de gemeente Leudal in de lead, waarbij er momenteel gesprekken gaande zijn tussen OML en Provincie over dit project. Ook bij de vrijkomende agrarische bebouwing (VAB's) is de Provincie betrokken en wordt mede aan de hand van het aanstaande regionale Masterplan bekeken hoe dit kan aansluiten bij initiatieven van de Provincie op Limburgse schaal.

Stand van zaken projecten

- *Speerpunt arbeidsmarkt, innovatie en ondernemerschap:* betreft vooral innovatie en ondernemerschap door triple helix samenwerking, kleinschalige bedrijfsmilieus en startersprogramma. Daarnaast ook aandacht voor het binden van hoger opgeleiden en jongeren en afstemming onderwijs en arbeidsmarkt. Voor het project Keyport is op eind augustus een subsidieaanvraag ter hoogte van € 450.000,- voor 2018/2019 ingediend. De aanvraag is behandeld in Gedeputeerde Staten van 19 november. De subsidieperiode loopt (met terugwerkende kracht) van 1 juli 2018 t/m 31 december 2019. Twintig procent mag ingezet worden voor proceskosten en tachtig procent voor projectinitiatie en ontwikkeling.
- *Speerpunt werklocaties:* betreft de zorg voor vitale werklocaties, als gevolg van de veranderende ruimtevrage van bedrijvigheid. Voor de Nautische boulevard hebben Gedeputeerde Staten op 6 maart 2018 een akkoord afgegeven voor 50% van de kosten tot een maximum van € 550.000,- over de onrendabele top. De gemeente Maasgouw dient de subsidieaanvraag formeel in. Momenteel worden de subsidievoorwaarden gefinetuned. De businesscase is nagenoeg



volledig uitgewerkt en de planning is dat deze samen met een plan van aanpak in de eerste helft 2019 aan de gemeenteraad van Maasgouw wordt voorgelegd. Ondertussen wordt er al hard gewerkt aan de uitvoering en worden er bijvoorbeeld gesprekken gevoerd met nagenoeg alle ondernemers van de Nautische Boulevard. Zevenellen: Het streven van OML is om in de tweede helft van 2019 het terrein bouwrijp op te leveren. De vergunningprocedure t.b.v. het eerste bedrijf loopt. Met diverse initiatiefnemers lopen gesprekken. Overleg tussen Provincie en OML vindt plaats.

zevenellen

THE CENTRE OF BIOBASED AGRICULTURE

VAB's: In Bestuurlijk Overleg Landbouw en Natuur is het concept plan besproken. Het project bestaat uit een kennisplatform en een ondersteuningsarrangement en is bedoeld voor



eigenaren van agrarisch vastgoed die niet meer voor agrarische doeleinden gebruikt worden. Afspraak is om het project concreet te maken en het aan te bieden aan Provincie. Inmiddels is intensief overleg met Provincie gaande, welke een financiële bijdrage van € 300.000 wil doen. Voorwaarde is wel dat het project uitgevoerd gaat worden in Noord- en Midden-Limburg. Voor de kerst wordt de subsidieaanvraag bij de provincie ingediend.

- *Speerpunt vrijetijdseconomie*: betreft verblijfsrecreatie, versterking dagrecreatie en promotie. Leisure als consumentgerichte sector, vanwege de verwevenheid met detailhandel, vitale binnensteden en plattelandsgebieden en de potentie voor werkgelegenheid. Verblijfsrecreatie: Stuurgroep Vitaliteit heeft de evaluatie vitaliteitsmanager (pilot) besproken. De Provincie is zeer enthousiast over de bereikte resultaten en wil dit traject graag continueren. Ten behoeve van een vervolg op de pilot moet in de regio nog cofinanciering worden geregeld.

Dagrecreatieve voorzieningen: de Provincie wacht nadere informatie over een particulier initiatief in de regio af (in SML-verband wordt de ruimtelijke inpasbaarheid bekeken). De Provincie staat positief tegenover het initiatief en bij voldoende boost voor de regio wil de Provincie ook graag maatwerk leveren om dit initiatief ook daadwerkelijk in de regio te laten landen.

Mountainbikeroutes: Het plan is ingediend, de Provincie staat hier positief tegenover onder voorwaarde dat bij de aanleg en beheer zoveel



mogelijk verantwoordelijkheid bij verenigingen wordt gelegd. Qua ambitie –ook met het oog op de financierbaarheid– is het raadzaam om met 2 routes als pilot te beginnen.

Marketing en promotie (speerpunt vrijetijdseconomie): de Provincie stelt géén middelen beschikbaar voor de regio('s) maar koerst op een provinciale aanpak: thematisch in plaats



van regionaal. De regionale promotie moet aangehaakt worden aan de marketing en promotie lijn van de Provincie. Het is nog niet helemaal duidelijkheid op welke wijze die ingevuld gaat worden. Als dit gereed is, kan pas beoordeeld worden of er aanvullende maatregelen genomen moeten worden om de regio Midden-Limburg in het grote geheel te laten passen.

- *Speerpunt Mobiliteit en infrastructuur:* van belang voor de verwevenheid met de omliggende economische centra en het versterken van de interne functionele samenhang. Betreft de verbreding A2 , verkeersveiligheid A73 en N280, spoorlijn Weert-Antwerpen, stoptrein Weert - Roermond, snelfietsroutes, regionaal mobiliteitsknooppunt Roermond. Op dit moment geen prioritair project binnen de SIA.
- *Circulaire economie:* verduurzaming uit oogpunt van toekomstbestendigheid. Betreft zonne-energie, hergebruik restwarmte, windenergie. Op dit moment geen prioritair project binnen de SIA.

Vervolg SIA

De verdere doorontwikkeling van de SIA is een punt van aandacht en het is tijd om de speerpunten te (her)bepalen, net als de daaruit voortkomende projecten. De SIA is immers een flexibele / dynamische agenda waar zaken aan toe gevoegd kunnen worden of van verdwijnen. Binnen SML werken we thans aan een vooruitblik op toekomstige activiteiten van onze netwerksamenwerking, waaronder een vervolg op de uitwerking van de huidige thema's in de SIA, als ook het benoemen van toekomstige thema's. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan de veranderende arbeidsmarkt/arbeidsmigranten, duurzaamheidsopgave/energietransitie, de omgevingswet etc.

Met het oog op de PS-verkiezingen in maart wil de regio vóór de nieuwe coalitieonderhandelingen een update van de Midden-Limburgse investeringsagenda neerleggen. Daarbij wordt de huidige SIA in samenwerking met de Provincie verder uitgerold terwijl ondertussen vanuit onze lokale plannen en coalitieakkoorden nieuwe thema's worden benoemd, welke we met de Provincie willen aanpakken.

Veranderende arbeidsmarkt en arbeidsmigratie

De regionale arbeidsmarkt verandert en de rol van arbeidsmigranten hierin wordt steeds belangrijker. Maar hoe willen we hier als regio mee omgaan?

Midden-Limburg is een anticipeerregio en de toekomstige bevolkingsdaling zal ook zijn weerslag vinden op de samenstelling van de arbeidsmarkt, want het aantal inwoners en in het bijzonder de inwoners die actief zijn op de arbeidsmarkt gaat een dalende lijn vertonen. Nu al telt de regio vele arbeidsmigranten, voor een groot deel werkzaam in de agrarische sector, voor een deel in de industrie en logistieke sector. Maar op

termijn wordt de rol die arbeidsmigranten in onze economie

vervullen nog belangrijker. Dat vraagt om beleid op verschillende fronten, met aandacht voor

zowel de huisvesting, als de integratie en inburgering van arbeidsmigranten. Meer nog dan in andere delen van het land worden arbeidsmigranten, zeker de



vestigers, gezien als een kans om de vitaliteit van de regio te behouden.



Vanuit Samenwerking Midden-Limburg is in het kader van de SML Kennistour op dinsdag 20 november een middag georganiseerd over de veranderende

arbeidsmarkt en arbeidsmigranten. Dit is een interessant onderwerp dat meerdere van onze werkvelden raakt, zoals Wonen, Recreatie en Toerisme, Economie/werklocaties en Landbouw en Natuur rondom de vrijkomende agrarische bebouwing.

De bijeenkomst werd uitgevoerd als een werkatelier waarbij deelnemers vanuit o.a. de gemeente (ambtelijk), werkgevers(organisaties) en huisvesters waren uitgenodigd.

De volgende onderwerpen zijn aan bod gekomen:

- Beeldvorming over arbeidsmigratie en mogelijke uitbuiting
- Omvang en belang voor de regionale economie
- Beeldvorming over huisvesting en 'horigheid'

- Huisvestingsoplossingen in relatie tot de verblijfsduur
- Problematiek van de recreatieparken
- Relatie met overige spoedzoekers
- Probleemeigenaarschap binnen de gemeente
- Rollen werkgevers en huisvesters
- Steun van of belemmering door de Provincie

Doel was om een gezamenlijk beeld te ontwikkelen over de problematiek en aanzetten te geven voor een aanpak en de wenselijke rolverdeling daarbij. De bijeenkomst had een verkennend karakter waarin vooral kansen en dilemma's werden benoemd. Het streven was om te komen tot een actieagenda die om een opvolgende bestuurlijke bespreking vraagt. Een en ander heeft geleid tot een actiedocument, dat als verslag van de bijeenkomst dient, maar tevens vervolgstappen, rollen en verantwoordelijkheden schetst. Dit actiedocument is de input voor een verdere nog te organiseren bestuurlijke bijeenkomst over dit onderwerp.

Evaluatie SML



SML is een netwerksamenwerking op basis van vrijwilligheid, welke op 2 februari 2015 van start is gegaan met de ondertekening van de bestuursovereenkomst SML. Het doel van de samenwerking is het organiseren van een netwerkstructuur die voor bundeling en coördinatie zorgt van projecten en trajecten op economisch, sociaal en fysiek terrein. Afgesproken is de netwerksamenwerking periodiek te evalueren.

Inmiddels zit SML in haar vierde jaar. Vanuit de gezamenlijke doelstelling hebben we de Agenda voor Midden-Limburg vastgesteld. Dit visiedocument laat zien waar onze kansen liggen en vormt de basis voor de bestuurlijke samenwerking. We zijn een regio met een voortreffelijk en afwisselend vestigings- en woonklimaat, dat we willen versterken in samenhang met de ontwikkelingen in Noord- en Zuid-Limburg, Brabant en het omliggende buitenland. Het is de taak van het Netwerkberaad SML om dit proces van regionale afstemming en uitvoering binnen de kaders van de Agenda voor Midden-Limburg te faciliteren, te stimuleren en te bewaken. Om te komen tot een nadere afstemming van doelstellingen en effectieve inzet van middelen binnen de regionale economische samenwerking is een economisch profiel van de regio opgesteld. Dit profiel beschrijft vanuit economisch perspectief de opgaven voor de regio en is geconcretiseerd in een strategische investeringsagenda die de ontwikkeling van de regio



versterkt. De Strategische Investeringsagenda is verworden tot een volwaardig en gedragen strategisch programma met concrete projecten waarin Provincie en de regio zich herkennen en er in gezamenlijkheid voor gaan.

Bij de start van de Samenwerking in Midden-Limburg is afgesproken (en vastgelegd in de bestuursovereenkomst) dat eens in de twee jaar de werkwijze van de netwerkorganisatie SML wordt geëvalueerd. Eind 2016 vond de eerste evaluatie plaats. Deze evaluatie heeft geleid tot de aanbeveling de integraliteit tussen de werkvelden/beleidssterreinen te vergroten, de uitvoeringskracht van met name de Strategische InvesteringsAgenda (SIA) te versterken en de



betrokkenheid van de gemeenteraden te vergroten. Met de nadere uitwerking van de Agenda voor Midden-Limburg in het regionaal economisch profiel en de Strategische InvesteringsAgenda zijn we in een volgende fase gekomen, waarbij we vanuit de inhoud op zoek willen gaan naar een passende overlegstructuur binnen de netwerksamenwerking. Nu het tijd is voor een volgende evaluatie, dient hier binnen deze evaluatie ook rekening mee te worden gehouden, daar deze ook handvatten voor de doorontwikkeling van SML dient te bieden.

Doel van de evaluatie

Doel van de evaluatie is het krijgen van inzicht in enerzijds het functioneren van SML, gerelateerd aan de oorspronkelijke, afgesproken doelstellingen, maar anderzijds ook in nut en noodzaak van de netwerksamenwerking door in te gaan op de potentiële meerwaarde van SML. De te stellen vragen houden verband met de doelrealisatie, de organisatie van en het (samenwerkings)proces binnen SML. Het is van belang in deze evaluatie op te halen waar de huidige structuur binnen de netwerksamenwerking niet meer past bij de ontwikkeling die we hebben doorgemaakt. Daarnaast is de evaluatie een belangrijke pijler in de doorontwikkeling van de samenwerking en moet deze leiden tot concrete aanbevelingen voor de doorontwikkeling van SML. We streven dus naar een op ontwikkeling gerichte evaluatie van SML. Dit resulteert in een **tweeledige centrale onderzoeksvraag**:

Worden de oorspronkelijke doelstellingen zoals opgenomen in de bestuursovereenkomst van de Samenwerking Midden-Limburg gerealiseerd en in hoeverre draagt de gekozen samenwerkingsvorm hieraan bij? Hoe moeten we te werk gaan om de samenwerking nuttiger te maken voor de deelnemende gemeenten, onze samenwerkingspartners en onze inwoners en bedrijven?

Vastgesteld kan worden of en hoe de netwerksamenwerking positief heeft gewerkt voor de onderlinge (bestuurlijke en ambtelijke) samenhang in Midden-Limburg en waar er significante verbeteringen nodig zijn. Vervolgens is de vraag aan de orde of vanuit het huidige samenwerkingsmodel kan worden doorgestoken naar een meer op uitvoering en resultaten gerichte samenwerking. Is hiervoor voldoende uitvoeringskracht en bestuurs- en sturingskracht aanwezig? De evaluatie draagt daarmee bij aan de doorontwikkeling en moet in ieder geval op korte termijn leiden tot concrete aanbevelingen.

SAMEN SML!
SAMEN WERKEN WERKT!
SAMENWERKING MIDDEN-LIMBURG!

